

Посольство
Великої Британії
в Україні

STABILIZATION
SUPPORT SERVICES

ЗВІТ

про роботу радників з питань
внутрішньо переміщених осіб

за період
з 1 по 31 жовтня 2018 року

ЗМІСТ

ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО ПРОГРАМУ

I. КЛЮЧОВІ АКТИВНОСТІ ПРОГРАМИ ЗА ЗВІТНИЙ ПЕРІОД

II. НОРМОТВОРЧА ДІЯЛЬНІСТЬ

III. ЗВЕРНЕННЯ ДО РАДНИКІВ ПРОГРАМИ ЗА ЗВІТНИЙ ПЕРІОД

IV. ПОДОЛАННЯ НЕРІВНОСТЕЙ ТА РОБОТА З ВРАЗЛИВИМИ ГРУПАМИ

V. ОСНОВНІ ДОСЯГНЕННЯ РАДНИКІВ ПРОТЯГОМ ЗВІТНОГО ПЕРІОДУ

Скорочення (у порядку появи у тексті):

Програма – Програма «Радник з питань внутрішньо переміщених осіб»

ВПО – Внутрішньо переміщена особа(и)

Мінсоцполітики – Міністерство соціальної політики України

МТОТ – Міністерство з питань тимчасово окупованих територій та внутрішньо переміщених осіб України

ГО – Громадська організація

КМУ – Кабінет Міністрів України

НУО – Неурядова організація

ПФУ – Пенсійний Фонд України

АТО – Антитерористична операція

УПСЗН – Управління праці та соціального захисту населення

ОДА – Обласна державна адміністрація

ОТГ – Об'єднана територіальна громада

БВПД – Безоплатна вторинна правова допомога

ЦСССДМ – Центр соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді

ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО ПРОГРАМУ

Програма «Радник з питань внутрішньо переміщених осіб» (далі – Програма), реалізується організацією «Stabilization Support Services» за фінансової підтримки Посольства Великої Британії.

До Програми залучено 25 радників з питань внутрішньо переміщених осіб (далі – ВПО), що були обрані на підставі прозорого конкурсу та працюють при департаментах соціального захисту населення обласних державних адміністрацій. По два радники представлені на регіональних рівнях (Донецька та Луганська області), троє – на центральному (Міністерство соціальної політики України і Міністерство з питань тимчасово окупованих територій та внутрішньо переміщених осіб України) та по одному раднику в інших регіонах України, які охоплює Програма.

Радники разом з Міністерством соціальної політики України (далі – Мінсоцполітики), Міністерством з питань тимчасово окупованих територій та внутрішньо переміщених осіб України (далі – МТОТ) та місцевими органами виконавчої влади розв'язують проблемні питання ВПО на місцях.

За даними структурних підрозділів соціального захисту населення обласних та Київської міських державних адміністрацій, станом на 29 жовтня 2018 р. взято на облік 1 522 743¹.

---

¹ За даними Мінсоцполітики: <https://www.msp.gov.ua/news/16171.html>

I. КЛЮЧОВІ АКТИВНОСТІ ПРОГРАМИ ЗА ЗВІТНИЙ ПЕРІОД

Протягом звітного періоду радники надали 3 478 послуг.

18 жовтня Програма та коаліція партнерських організацій (ГО «Донбас-СОС», ГО «Право на захист», ГО «Восток СОС», ГО «Центр Інформації про права людини») провели прес-конференцію та презентували проект альтернативної системи призначення та контролю за соціальними виплатами для ВПО. Центральною пропозицією учасників прес-конференції стало скасування постанови Кабінету Міністрів України (далі – КМУ) №365, яка визначає порядок нарахування та виплати пенсій переселенцям. За результатами зустрічі правозахисники підписали та відправили вже другий підряд відкритий лист до прем'єр-міністра з проханням взяти на особистий контроль розв'язання проблеми пенсійних виплат для ВПО та організувати з цього питання міжвідомчу нараду. До листа були додані розроблені громадськими організаціями проекти постанов.

30 жовтня у Києві юристки програми виступили на Форумі «Разом до результату», який було організовано Українським інститутом з прав людини. Виступ було присвячено Європейському суду з прав людини як механізму захисту прав ВПО. Радниці у Запорізькій і Закарпатській області під час Форуму провели неформальну зустріч із народним депутатом Мустафою Найємом. Під час зустрічі було досягнуто домовленості щодо проведення брифінгу по законопроекті №6240, який стосується можливості ВПО брати участь у місцевих виборах. Брифінг заплановано на листопад 2018 року за участі народних депутатів та представників громадськості.

1. Підвищення рівня знань представників неурядових організацій

Радниками було проведено 60 зустрічей з представниками неурядових організацій (далі – НУО).

177 представників НУО отримали консультації від Програми.

В рамках підписаного Меморандуму² протягом жовтня радниками було проаналізовано 12 кейсів. Більшість запитів стосувалися пенсійних виплат.

2. Інформування службовців із сфери соціального захисту населення

За звітний період 843 службовці з сфери соціального захисту отримали консультації від радників Програми.

3. Комунікаційні активності

Протягом звітного місяця було 14 друкованих згадок про радників та Програму, 1 сюжет, 2 коментарі, 1 телефір та 2 радіофіри. Також на сайті Програми <http://www.radnyk.org> розміщено 8 матеріалів.

² Тристоронній Меморандум про співпрацю і взаєморозуміння підписано 6 жовтня 2017 р. між МТОТ, громадською організацією "Донбас СОС" та Програмою.

II. НОРМОТВОРЧА ДІЯЛЬНІСТЬ

Протягом поточного місяця Програмою підготовлено 113 листів, роз'яснень, експертних висновків.

Радники національного рівня взяли участь у підготовці змін до постанов КМУ №280 та №470 щодо надання компенсації за житло ВПО, які брали участь в АТО; та у роботі над проектом рішення Луцької міської ради щодо звернення до Голови Верховної Ради України. Також радниками було підготовлено:

- роз'яснення щодо діючого порядку виплат заборгованості по соціальних виплатах ВПО;
- інформаційний запит до Міністерства юстиції щодо реєстрації спадкового майна, що знаходиться на окупованій території;
- навчальні матеріали, перелік нормативних документів та судової практики з питань захисту персональних даних та легалізації документів щодо юридичних фактів, які сталися на окупованій території (для проведення навчання на курсах підвищення кваліфікації для працівників соціального захисту);
- роздаткові матеріали з питань реалізації прав ВПО (оформлення паспортних документів, поновлення виплат, право на освіту тощо).

Радницею у Волинській області було підготовлено проект рішення Луцької міської ради «Про звернення до Верховної Ради України щодо необхідності внесення змін до деяких Законів України щодо права на отримання пенсій окремими категоріями громадян». Окрім того, у жовтні радницею було підготовлено 12 висновків та письмових консультацій для спеціалістів УПСЗН області, а також представників органів місцевого самоврядування.

Радницею у Закарпатській області протягом жовтня було проведено кампанію з інформування у регіоні щодо законопроекту №6692 та зустрічі з народними депутатами Г. Гопко та М. Наємом.

III. ЗВЕРНЕННЯ ДО РАДНИКІВ ПРОГРАМИ ЗА ЗВІТНИЙ ПЕРІОД

У жовтні радниками було надано 1 851 консультацію для службовців та представників НУО. Службовцям за звітний період всього було надано 1 483 консультації. А представникам неурядових організацій – 368 консультацій (див. Діаграму 1).

Діаграма 1. Розподіл консультацій за типом, кількість наданих радниками консультацій

Найбільше консультацій стосувалося питань призначення пенсій (447 звернень) та соціальних виплат (364 звернення) (див. Діаграму 2).

Діаграма 2. Розподіл консультацій за типами запитів, кількість наданих радниками консультацій

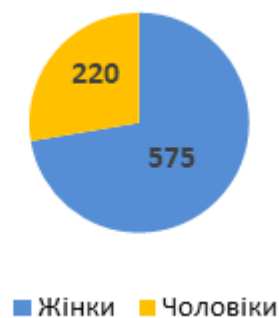
Серед консультацій для службовців найбільше було надано представникам УПСЗН (769 консультацій) та представникам органів місцевого самоврядування (153 консультації) (див. Діаграму 3).

Діаграма 3. Розподіл консультацій для службовців за типами, кількість наданих радниками консультацій для службовців

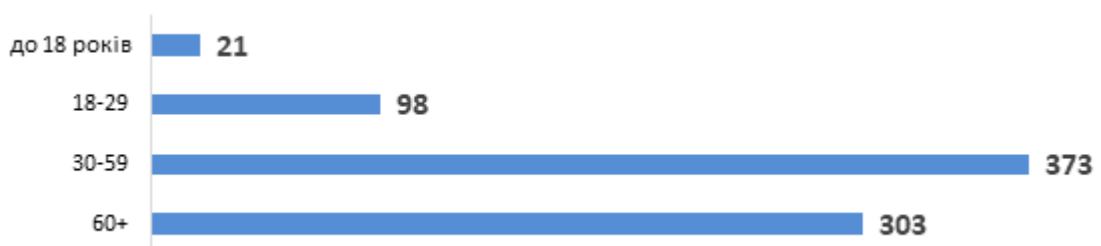
Також у жовтні радниками надавалися прямі консультації для 795 ВПО. Серед них більшість консультацій було надано жінкам (див. Діаграму 4).

Діаграма 4. Розподіл консультацій для ВПО за статтю, кількість ВПО, що отримали консультації радників

Також консультації було надано 21 дитині віком до 18 років та 303 ВПО старшого віку (див. Діаграму 5).

Діаграма 5. Розподіл консультацій для ВПО за віком, кількість ВПО, що отримали консультації радників

Радники надали консультації 72 особам з інвалідністю, 56 учасникам АТО та 17 представникам національних меншин.

IV. ПОДОЛАННЯ НЕРІВНОСТЕЙ ТА РОБОТА З ВРАЗЛИВИМИ ГРУПАМИ

Подолання гендерної нерівності, розширення прав та можливостей жінок, боротьба з гендерним насильством. Протягом жовтня радники надавали прямі консультації для 575 жінок-ВПО. Радниця у Луганській області взяла участь у Парламентських слуханнях з питань гендерної політики в Україні та у робочій зустрічі коаліції «Луганщина. Мир. Безпека».

Радниця у Закарпатській області взяла участь як спікерка в обласному семінарі «Гендерна рівність та протидія торгівлі людьми», організованому Департаментом соціального захисту Закарпатської ОДА.

Робота з людьми похилого віку. За звітний період радниками було надано комплексні консультації для 303 ВПО старших 60 років. Радник у Донецькій області провів виїзні зустрічі до населених пунктів Волноваського, Нікольського, Мангушського районів та населених пунктів, що входять до складу Маріупольської міської ради (Сартана, Талаківка). Було надано консультації щодо пенсійного забезпечення, соціальних послуг, спадкування тощо.

За зверненням ВПО радницею у Волинській області було підготовлено позовну заяву до адміністративного суду щодо оскарження дій територіального управління Пенсійного Фонду України (далі - ПФУ) щодо припинення виплати пенсії.

Робота з дітьми. Радниками було надано консультації для 21 ВПО молодше 18 років. Більшість консультацій стосувалися порядку надання статусу дитини, яка постраждала внаслідок воєнних дій та збройних конфліктів.

Робота з представниками національних меншин. Було надано консультації для 17 представників національних меншин протягом жовтня.

Робота з особами з інвалідністю. Було надано консультації 72 особам з інвалідністю. Протягом звітного періоду відбулася робоча зустріч радниці у Вінницькій області з представницями ГО «Відкриті серця», яка працює з людьми з інвалідністю та їх родинами. Зустріч було присвячено можливості співпраці з волонтерами «Корпусу Миру».

V. ОСНОВНІ ДОСЯГНЕННЯ РАДНИКІВ ПРОТЯГОМ ЗВІТНОГО ПЕРІОДУ

Радниця у місті Києві та Київській області ініціювала всеукраїнську інформаційну кампанію, націлену на збільшення кількості дітей, які офіційно отримали статус постраждалих внаслідок воєнних дій та збройних конфліктів. Результатом роботи стало те, що за місяць за даними Мінсоцполітики кількість дітей, що отримали статус, зросла на майже 2 тисячі осіб. Наразі статус отримало 3 629 дітей, в тому числі 69 у Київській області (до початку кампанії станом на 1 вересня таких дітей в області було всього 5).

Радниця у Луганській області в рамках проекту «1325 Жінки. Мир. Безпека» долучилась до створення коаліції жіночих громадських організацій області та ініціювала відновлення роботи Луганського обласного ресурсного центру підтримки жінок, який на сьогоднішній день не перереєстрований на підконтрольній частині області та фактично припинив існування. Це дасть змогу відновити роботу обласної комунальної установи, забезпечити робочими місцями п'ять переміщених фахівчинь з гендерних питань, консолідувати роботу жіночих громадських організацій області.

Радницею у Харківській області розпочато роботу з розробки адвокаційної кампанії та нормативно-правових документів, направлених на поліпшення соціально-економічного стану ВПО в регіоні, а саме запровадження та прийняття рішень про зниження ставок місцевих податків для підприємців-ВПО виконавчими комітетами органів місцевого самоврядування та ОТГ. Заплановано серію тренінгів в соціальних гуртожитках для ВПО, які створено в Харківській області в рамках проекту Українського фонду соціальних інвестицій з наступних тем: інтеграція постраждалого населення, врегулювання конфліктів та менеджмент в критичних ситуаціях, використання інструментів для аналізу конфліктів й вироблення стратегій їх усунення для ВПО та представників громад.

Радницею у Запорізькій області організовано зустріч-семінар з актуальних проблем інтеграції і соціальної адаптації ВПО. У заході взяли участь 50 представників УПСЗН, ПФУ, БВПД, ЦСССДМ та неурядових організацій. Під час семінару було надано відповіді на запитання учасників та передано роздаткові матеріали з питань отримання статусу дитини, яка постраждала внаслідок воєнних дій та збройних конфліктів та щодо коштів на житло для ВПО-учасників АТО. Консультації та роздаткові матеріали надано представникам всіх управлінь соціального захисту, які обслуговують 56 тисяч ВПО області. В області проведено 2 просвітницькі сесії гри «Переселенська блуканина», під час яких більше, ніж 70 осіб взяли участь у обговоренні шляхів вирішення проблем інтеграції ВПО в Запорізькій області.

Протягом звітного періоду радниця у Вінницькій області продовжила роботу спільно з місцевими експертами та представниками комунального підприємства «Інститут розвитку міст» над стратегією Інтеркультурного розвитку міста Вінниці. При розробці Інтеркультурної стратегії будуть включені і елементи, що стосуються ВПО та їх інтеграції. Включеність заходів та ініціатив, які стосуються ВПО, зможуть покращити включеність та інтеграцію у життя міста близько 6 тисяч ВПО, що зареєстровані у м. Вінниці.

Радниця у Львівській області долучилась до організації та проведення заходів з відзначення Європейського дня боротьби з торгівлею людьми, зокрема проведення тренінгу для ВПО, що перебувають на обліку в центрі зайнятості щодо ризиків працевлаштування за кордоном. Це дало змогу підвищити рівень поінформованості та правової обізнаності 2,5 тис. працездатних ВПО, які офіційно не працюють або працюють на сезонних роботах чи роботах тимчасового формату.